

R Ø D T K Ø R A V I S A

INNHOOLD

FRAM FOR NYNORSK	3
FAGLIG 1. MAI FRONT 1977	6
ARBEIDERKULTUREN HAR LANGE TRADISJONER I NORGE	10

Dette bladet har noe underlig sidenummerering.

FRAM FOR NYNORSK!

Heilt fram til unionen med Danmark hadde Noreg sitt eige skriftspråk. Frå unionstida av vart det påbode å skrive dansk. Dette førte til at den gammalnorske skriftnormen gradvis vart broten ned. Men sjølv om det norske skriftspråket gjekk i oppløysing, heldt folka fast på dialektane sine. Berre ein liten overklasse tala "riksmål". Det er såleis ikkje noko geografisk grunnlag for at vi har to skriftspråk i Noreg i dag, årsaken er at landet har vore under framandt styre.

Etter at vi fekk eigen grunnlov i 1814, vaks kravet om eit norsk skriftspråk fram. Striden for eit norsk riksmål var del av striden for nasjonalt sjølvstende. I språkdiskusjonane som følgde, stod to liner skarpt mot kvarandre: målbøtingslina og målreisingslina. Knud Knudsen gjekk i spissen for målbøtarane. Han tok utgangspunkt i såkalla "dannet dagligtale", som var talemålet til overklassen, særleg i byane. Det var nærast norsk uttale av dansk skriftmål. Knudsen ville fornorske dansken ved å putte inn norske ord og uttrykk. Men bygningsmønsteret var framleis dansk, og det var uråd å komme vekk frå den innfløkte danske setningsbyggnaden. Språkpolitikken til Knud Knudsen blir ført vidare i dag av dei som vil "radikalisere" bokmålet i

staden for å gå inn for nynorsken.

Mot Knud Knudsen stod Ivar Aasen. Han meinte at eit norsk skriftspråk måtte byggast på dei norske dialektane og ikkje på dansk. Aasen systematiserte dei ulike målføra og laga eit skriftspråk ut frå dei felles draga. Nynorsken bygger på Aasen sitt system den dag i dag, sjølv oom delar av normalen har vorte endra.

Det er berre ei sær sars lita gruppe som talar eit mål som har "riksmål" som det naturlige skriftmålet. Denne gruppa er ikkje geografisk samla, ho er spreidd i dei fleste større byane og utgjer alltid eit mindretal. I tillegg utgjer ho ein økonomisk og sosial overklasse. Det er derfor ikkje geografisk grunnlag for meir enn eitt skriftspråk. Dette må byggast på talemålet til fleirtalet, altså nynorsk.

Det språket eit menneske brukar, er nært knytt til identiteten til mennesket. Det syner seg at folk som skiftar språk ofte, får vanskar med å uttrykke seg. Dessutan knytter språket folk saman også i sosiale grupper.

Det pedagogiske omsynet er eit sterkt argument for ei rettskriving. Det gjer det mykje lettare for ungane å lære å skrive og lese. Mykje skifting og stor avstand mellom systemet i tale-målet og skriftmålet gjer dei usikre og hemmar evna deira til å uttrykke seg. Derfor er det viktig ar vi nyttar ein skriftnormal som er samnemnar for dialektane, slik at ungane kjenner seg att i språket.

Mange hevdar at nynorsk står mykje nærare vestnorsk enn austnorsk. Men er det verkeleg slik? Nynorsk har stort sett vorte brukt på vestlandet, derfor har dei vestlandske dialektane fått prega han i stor grad. Dersom folk på Austlandet, Trøndelag og Nord-Noreg tek til å bruke nynorsken i større grad, vil dei prege han med sine dialektuttrykk. Ein må skilje mellom nynorsk slik folk blir lært opp til å skrive han og det vide spelerommet som nynorsk gjer høve til. Vi må krevje betre nynorsk-opplæring i skolane - dei fleste norsklærarar set tjukke raude strekar under nynorskformer som er fullt ut "lovlege". Hovudregelen i nynorsk er at vi skal få bruke orda frå vårt eige målføre med dei lydlege tillempingar som krevs for at skriftforma skal vere felles for alle i landet. Ikkje alle målføra får bruke nett sine endingsvokalar, men sjølve systemet i sitt eige

målføre får alle bruke! Alle målføra må jenke seg litt, men ingen skal vere privilegerte.

Døme på samanhengen mellom nynorsk og dialektane:

- 1- 3 kjønn (ein gut, ei jente, eit barn)
- 2- a-endingar i notid og fortid av svake verb av 1.klasse (kasta)
- 3- a i fleirtalsendinga i hankjønn og inkjekjønn (gutane, husa)
- 4- Diftongar er vanleg når ein ser bort frå ei stripe langs svenskegrensa (veit, heite, gaule, brøyte).
- 5- Plassering av artikkel og pronomer (far min, den boka - ikkje min far, denne bok).
- 6- Verbal seiemåte (vi vedtek - ikkje "fattar vedtak").
- 7- Pronomensformer, som hennar/henner og hu/ho (hun er sjeldan).

Språkundertrykkinga idag er og eit uttrykk for klasseundertrykkinga. Borgarskapet har inga interesse av at arbeidarklassen er

språkleg støe og såleis i stand til å målbere krava sine effektivt. Dei sit med makta økonomisk og politisk og nyttar språket for å oppretthalde privilega sine. For å halde denne undertrykkinga ved lag, prøver dei å splitte dialektbrukarane. Dei kallar Telemålet "pent" og Totenmålet "stygt". Dei seier at talemålet til arbeidarklassen i byane bygger på bokmålet og underslår at det har utvikla seg direkte frå gammalnorsk.

Riksmålsforbundet er den klåraste motstandaren mot nynorsk, og dette forbundet har mektige allierte. Bl.a. kjem "Aftenposten", den største avisa i Noreg, ut på "riksmål".

"Riksmålet" har heilt sia dansketida vore språket til den økonomiske overklassen, og dialektane og nynorsken er derfor dårleg salsvare. Sentralborddama i ei verksemd får til dømes beskjed om å legge av det naturlige talemålet sitt fordi ho blir brukt i salsapparatet.

Dei fleste norske forlaga er kapitalistiske verksemdar. Dei er derfor ikkje interessert i å gi ut bøker på eit språk som ikkje sel.

Staten gir ikkje store nok løyvingar slik at lærebøkene kan komme ut på nynorsk. Dekninga av nynorske lærebøker i gymnasen er på om lag 30%. Staten tener ingenting på å stø opp om nynorsken, pengane blir plasserte der det

er profitt å hente, til dømes i oljeindustrien.

Skal RAUDT KOR bruke bokmål, språket som tener interessene til borgarskapet og på den måten undertrykke språket til fleirtalet av det norske folket? Eller skal vi tvert imot velje side for nynorsk, ta kampen opp mot undertrykkinga og gå først i språkstriden ned gode nynorsketekstar? Vi må føre klassekamp også på det språklege området.

I den førre koravisa kom vi med forslag til ein praktisk språkpolitikk for RAUDT KOR. Prøv å gjer deg opp ei meining om kva for retningsliner koret skal bruke, slik at vi kan diskutere dette grundig på helgeseminaret. På seminaret skal vi bruke tekstane frå "Ridderslag" som utgangspunkt for måldebatten. Det er derfor viktig at alle i koret høyrer på tekstane på førehand og finn ut om dei språkleg sett uttrykker ein rett målpolitikk.

- Kjersti -

FRAM FOR FAGLIG 1. MAI FRONT 1977!

I sin rapport til Kinas Kommunistiske Partis 10. kongress i 1973 sier Chou-En-lai:

"Dagens internasjonale situasjon er kjennetegnet av stor uorden i verden. Vinden som feier gjennom tårnet gir bud om stormen som blåser opp i fjellene.... Slik uorden er en god ting for folket, ikke en dårlig ting. Den skaper forvirring og splittelse blant fiendene mens den oppildner og herder folket, og på den måten hjelper til slik at den internasjonale situasjonen utvikler seg videre i en retning som er til fordel for folket, men ufordelaktig for imperialismen, den moderne revisjonismen og all reaksjon. Land ønsker sjølstendighet, nasjoner ønsker frigjøring og folkene ønsker revolusjon....."

Vi lever i ei tid med raske skiftninger, i ei tid der folket gjør opprør. I sin 20. mai erklæring i 1970 sier Mao: "Faren for en ^{ny} verdenskrig er til stede fremdeles, og folket i alle land må forberede seg. Men revolusjon er hovedtendensen i verden i dag."

Ser vi på dette sitatet i dag, ser vi raskt visdommen i disse orda. Om vi satte oss ned i 1970 og skulle vurdere hva som ville skje i de nærmeste åra på bakgrunn av den relativt stabile situasjonen i 60 åra, ville vi vanskelig trudd at tingene kunne utvikle seg så raskt. I første halvdel av 70-åra har vi opplevd frigjøringa av Vietnam og Kampuchea, folkenes økte frigjøringskamper i den 3. verden, vår kamp mot EEC, et voldsomt oppsving i streikekamper og aksjoner, framveksten av en ny verdensomspennende revolusjonær bevegelse osv. I vår tid er, som Lenin har sagt, 20 år blitt til 20 dager. Internasjonalt og nasjonalt skjerper klasse-motsetningene seg, klimaet blir hardere, krisa i de kapitalistiske landa blir djupere og mer omfattende. I vårt eget land har vi arbeidsløshet, dyrtid og krise, og stadig hardere og mer rabiante angrep på arbeiderklassen og det arbeidende folket. Men vi har også en stadig mer omfattende kamp mot disse tendensene: store framganger i folkelige aksjoner og kamper, og bare det siste året har vi hatt store og viktige streikekamper: Jøtul, Linjegods, Norsk Champignon, Zinken, Hustad, Brygga, Karmøy, Rafsnes og mange fler.

I 1976 var også et gjennombruddsår for kampenheten mellom norske og utenlandske arbeidere.

Vi må ha denne situasjonen klart for oss når vi skal ta stilling til feiringa av 1. mai 1977. 1. mai er ikke bare en offentlig flaggdag, nei, den er noe langt mer. Det er verdensproletariatets internasjonale kampdag, den dagen arbeiderklassen går ut på gata og demonstrerer for sine krav. Den er mye viktigere enn alle andre demonstrasjoner i løpet av året, for den skal markere arbeiderklassens samlede styrke, og den skal markere linjene i kampen: klassekamplinja mot samarbeidslinja. Helt siden 1889 har dagen vært markert, og arbeiderklassen har vist sin styrke. Det er den dagen vi skal fylle gatene, for det er på gata klassekamplinje skal ut - det er der vi hører heime, ikke i korridorer og Storting. Det er på gata vi skal slåss.

Hva har 1.mai betydd i Norge siden dagen blei gjenreist som en kampdag fra slutten av 60-åra? Fronttoga (Rød Arbeiderfront og seinere Faglig 1.mai Front) har vokst i antall og styrke for hvert år. Krav fra massevis av grupper, organisasjoner er blitt forent til et knytte-

neveslag mot den rotne politikken DNA/LO-ledelsen i SV og "NKP" fører. 1.mai har gitt denne kampen styrke gjennom resten av året. Arrangementene til DNA, SV og "NKP" overskygges helt av klassekamparrangementene. FFF er prega av mange store "uryddige" paroler som maner til kamp mot classesamarbeidet, imperialismen og undertrykkinga og for frigjøring og sosialisme. Dette står i grell kontrast til regjeringsarrangementene med "pene" standardplakater som er laga av sekretærer som ikke har vært utafør skrivebordet på mange år, og med "krav" om nærdemokrati, bankdemokratisering og "arbeiderstyre".

Tidligere har SV begrunna sitt totale knefall for Samorg og DNA med at 1.mai ikke er noen partidag, men en kampdag for hele arbeiderklassen. SV-ledelsen viser på en glimrende måte at for dem stikker ikke dette særlig djupt. 1.mai er blitt omtalt som et felles arrangement for "de to hovedstrømningene i arbeiderbevegelsen", og i sak etter sak er det enheten og motsetningene mellom DNA og SV det legges vekt på. Dette er helt blotta for hvilken politikk som bør fremmes og hvilken som bør bekjempes.

I år ser det ut til å bli to klassesamarbeidstog i Oslo og en rekke andre steder. Grunnen er at det er valgår, og da er det viktigste med 1. mai for DNA og SV/"NKP"-ledelsen å propagandere for sitt eget parti og valgflesk. Hovedparolen i Samorg-toget i Oslo blir: "Fortsatt arbeiderstyre og A-regjering". Denne parolen gikk ikke SV og "NKP" imot. Grunnen til at de ikke kunne tilslutte seg Samorgs arrangement var at de ikke fikk med parolen: "Enhet i kampen for arbeidermakt" og at de ikke fikk med "NKP"eren Marit Landsem Berntsen som taler ved sida av Nordli.

I klassesamarbeidstoga vil høstens stortingsvalg stå i sentrum. I den seinere tida har det fra DNA- og SV- hold blitt hevda at 1. mai har utspilt sin rolle. Dette understreker hvilken forakt de har for arbeiderklassen, og hva de har tenkt å bruke dagen til.

Noen eksempler på hva klassesamarbeidstoga står for: De går inn for kombi-oppgjør og statlig dirigering av lønnsoppgjøra. (Det var faktisk "NKP" som lanserte dette for en del år sida.) Dette betyr forværre levevilkår for arbeiderklassen. De står for passivisering av fagforeningene og suspenderer og ekskluderer

klassebeviste arbeidere. De går inn for å heve daghjemsprisene så det blir umulig for kvinner å delta i produksjonen. De bekjemper enhver streik og legaliserer streikebryteriet samtidig som de driver hets og løgnkampanjer mot arbeidere i streik og mot støttearbeidet. De godtar også at politi blir satt inn mot streikende. De støtter imperialsimen og sosialimperialismen. (Knefall og tilmed åpen støtte for Sovjet i Barentshavet - Aspengrens "Takk til USA" for Marshall "hjelpen".)

Mot denne råtne og reaksjonære politikken står FFF. Her hører alle de tusener heime som vil slåss og ikke bøye nakken for supermakter eller hjemlige byråkrater. Faglig 1. mai Front er det eneste klassekamptog som vil gå i gatene i Oslo i år. Og det er også det eneste fronttoget. Borgerskapet sier at FFF er et sekterisk AKP-tog, og at alle som går der støtter AKP's politikk, mens de toga som DNA og SV skal ha er de toga der arbeidsfolk går, og der det er demokrati. Dette er reinhekla tøv. FFF er det eneste toget som uttrykker

massebevegelsens interesser og behov. FFF blir skapt og utvikla av de som vil ta del i toget. FFF tar utgangspunkt i folkets egen kamp, og organiserer lokalt alle som vil slåss for krava sine. Arrangementene til DNA og SV blir derimot skapt og utvikla av toppene i disse partiene og LO, og

er en direkte støtte til dem. Det er riktig at AKP(ml) er det eneste partiet som støtter og deltar aktivt i FFF, men FFF skiller seg skarpt fra de andre toga ved at det i retningslinjene blir slått fast at partiseksjoner og paroler for bestemte partier ikke blir tillatt - f. eks. paroler for Stortingsvalget,

De hovedparolene som er vedtatt for Oslo FFF er følgende:

- 1. mai - ENHET PÅ KLASSEKAMPENS GRUNN
- X - Arbeidere og undertrykkte i alle land - foren dere
- Gjør fagforeningene til kamporganisasjoner - kamp mot alt klassesamarbeid
- Kamp mot lønnsnedslag - avvis monopolkapitalens og DNA/LO-ledelsens kombioppgjør
- X - Enhet norske arbeidere - fremmedarbeidere
- X - Forsvar streikeretten - kamp mot suspensjoner og politiske oppsigelser
- X - Kamp mot all imperialisme, nykolonialisme og sionisme
- Kamp mot de imperialistiske supermaktene USA og Sovjet
- X - Svalbard er norsk land - avvis Sovjets press
- Støtt frigjøringskampen i Azania, Namibia og Zimbawe
- Støtt samenes kamp mot nasjonal undertrykking
- X - Forby nazipartiet Norsk Front
- Kamp mot politivolden
- Kamp mot all kvinneundertrykking
- Nei til prisøkning - gratis daghjem til alle barn
- For et sosialistisk Norge

Rødt Kor-medlemmer:

Slutt opp om og delta aktivt i mobiliseringa til det eneste klassekamp-

toget, det eneste demokratiske fronttoget i Oslo 1977. Slutt opp om Faglig 1. mai Front!

willy
eivind

ARBEIDERSANGKULTUREN HAR LANGE TRADISJONER I NORGE

Korsangen har tradisjoner fra lang tid tilbake. I vikingtida ble tve-sangen praktisert. I Norge var det gode vilkår for utvikling av folkemusikken. Denne kom til å få stor innflytelse på korsangen, som i mindre grad ble påvirket av kirkenusikken. Korsang er i sitt vesen en kollektiv kunstform. Den var i utgangspunktet hverdagsmusikk, brukt av håndverkere og arbeidere. Sangen sprang ut av et fellesskap. På 1800-tallet vokste det fram et nasjonalt kor-repertoar. Fellessangen evnet å utløse sterke folkelige strømminger, og den ble en av de aller første kulturelle uttrykksformene som arbeiderene tok i bruk. Korsangen innebar et program for kunstens demokratisering. I koret trer den enkelte tilbake til fordel for helheten.

Arbeidersangbevegelsen har sitt utspring i den borgerlige korbevegelsen som oppsto i Mellom-Europa på begynnelsen av 1800-tallet. Revolusjonens frihetsidealer og de nasjonal-romantiske strømmingene førte med seg behovet for å finne nye kulturelle ytringsformer som var mer demokratiske. I Sveits hadde alt korsangen en tradisjon som folkelig kunstart, og det var herfra at ideen om de store mannskorene som det nye uttrykk for den ekte nasjonalfølelse spredte seg.

I Tyskland oppsto en retning som appellerte til de høyere lag av befolkningen, særlig til studentmiljøene, den såkalte kvartett-sangen, som baserte seg på mindre grupper. Korsangen ble introdusert til Norden gjennom denne akademiske kvartett-sangen. 1840-årene ble gjennombruddet for mannskorbevegelsen i Norge. J.D.Behrens arrangerte i 1845 J.N.Bruuns "For Norge, kjempers Fødeland" for kor. Den første arbeidersangforening ble stiftet allerede i 1850, med rekruttering fra Marcus Thranes arbeiderforeninger. Samme år ble det også utgitt en arbeidersangbok. Nye arbeiderkor ble stadig stiftet i årene framover. Formålet for korene var å oppfordre arbeiderne til kamp. "Fagforeningens Sangforening" tonte rent, rødt flagg. Den skulle ifølge 25-årsberetninga "ikke dyrke sangen alene for kunstens skyld, men fordi sangen også skulle tages i agitasjonens tjeneste".

Da DNA overtok ledelsen i Arbeidersamfundet i 1894, ble dette hilst velkommen av arbeiderkorene. Året etter deltok Arbeidersangforeningen både i 1.MAI-toget og i de radikale stemmeretts-

togene 17.mai. I 1907 ble det første arbeidersangstevnet holdt. Året etter ble "Norsk sangerforbund" (N.S.F.) dannet, og tidskriftet "Tonens Makt" begynte å komme ut. Snart ble også "Arbeiderpartiets kvinnekor" stiftet.

Av arbeiderkorenes tidligste repertoar kan nevnes: "Rott jor sammen" med tekst av Holger Drachmann, "Snart dages det, brødre" av U.P.Øverbye/Chr.Rasmussen og "Den var vår denne jord" av Nils Collett Vogt, til melodi av Per Reidarson. "Internasjonalen" var også på programmet. Et krav til kornedlemmens om medlemskap i D.N.A. eller L.O. ble vedtaksfestet. Etter splittelsen i D.N.A. ble dette til et krav om å være medlem av "at av arbeiderpartiene". Fram til 1946 var det også vedtak mot å samarbeide med de "borgerlige" sangerforbundene.

I 1929 ble N.S.F. tilsluttet "Arbeidersanginternasjonalen". Utover i 30-årene hadde forbundet stor framgang. I "Tonens Makt" ble det i 1936 slått fast at kornedlemmene ikke først og fremst var sangere, men sosialister. På landsmøtet 2 år etter ble det kritisert at antallet arbeidersanger på repertoaret hadde sunket. Forbundsledelsen sto på denne tida fram med en klar politisk målsetting. I en artikkel ble det sagt at politikk hverken kan skilles fra kunsten eller annen menneskelig virksomhet.

Da Nygaardsvold hadde dannet regjering (1935) ble det aktuelt å søke om statsbidrag til N.S.F., og samarbeidet ble styrket. Etter krigen var samarbeidsånden rådende. Ole Øysang, kjent presseman i D.N.A., kom i artikkelen "Ordet og sangen" inn på arbeidersangens funksjon: "Det som kjennetegner oss som mennesker, er vårt kulturbehov. (....) Og det er dette stigende kulturbehovet sangerne skal tolke for oss alle".

I 1949 ble N.S.F.s navn forandret til "Norsk Arbeidersangerforbund" (N.A.S.F.). Men da Arbeiderinternasjonalen ble gjenreist etter krigen, var ikke Norge representert der. En hadde ikke hatt "...synderlig utbytte av sine tidligere internasjonale kontakter og hadde foreløpig vedtatt ikke å tilmelde seg ArbeidersangerInternasjonalen". Den nye internasjonales sitt formål var "fremme av kunstnerisk virksomhet, ikke for kunstens skyld, men for å styrke den rollen kunsten spiller for arbeiderklassens frigjøring og i kampen for en sosialistisk samfundsordning".

Simon A. Haugen har med utgangspunkt i N.A.S.F.s tilsynelatende endrede målsetting foretatt en repertoarsammenlignende

analyse. Han konkluderer slik: "Det er tydelig at ein etter krigen vil vende målsettinga frå kampen om betre fysiske levevilkår til meir estetisk retta mål", og "Hovedtendensen i desse etterkrigssongane er hyllest til "folket" fordi dei har bygd opp landet og gjort det godt å bu i". "Det nye i desse songane er at dei stort sett har forlate den agitasjonen som går på betring av levestandard og samfunnstilhøve". Formålsdiskusjonene har endret seg over tid "frå klåre klassestandpunkt i alle høve først på 1939-talet, til estetiske målsettingar etter 1945".

Men lenge representerte arbeiderkorene det eneste kunstneriske innslaget i arbeiderbevegelsens hverdag og kamp. De var det første tillop til selvstendig kulturell aktivitet på arbeiderklassens og arbeiderbevegelsens egen grunn".

Hanns Eisler har i sine musikkteoretiske artikler lagt et grunnlag for arbeiderkorenes arbeidsmåte. Han var fra 1919 til 1933 selv dirigent for flere arbeiderkor og musikk lærer for arbeidere. "Arbeiderkorbevegelsen har i internasjonal målestokk nådd en ny etappe: systematisk eksperimentering. De første forsøk på eksperimentering, som det politiske lærestykket, kormontasjen, den enstemmige sangen, har ført til heftige diskusjoner(...)". Om kor-dirigenten skriver Eisler at han/hun "er i arbeidersangforeningen ikke bare som en ansatt og en kunstnerisk diktator, men også en funksjonær. Det er korets oppgave å oppdra dirigenten politisk og kritisere hans/hennes kunstneriske intensjoner ut fra de politiske oppgaver til arbeiderklassen". Eisler har skrevet bl.a. følgende om vurdering av det kunstneriske: "Det finns to måter å forholde seg til fortidas kunst på. Den ene er tilbedelse, ære, troskyldighet, grenseløs nytelse, utsjalting av forstanden. Den andre kan man betegne som en kritisk-historisk måte. Den sjalter ikke ut forstanden under betraktningen av et stort kunstverk, men benytter den til å analysere den tiden og det formålet verket ble skrevet for. Den skiller ved hjelp av kritikken den håndverksmessige fra den innholdsmessige. Den slår fast at også kunsten er bestemt av den tida den er blitt skapt i, og at også store kunstverk, under endrede samfunnsbetingelser kan forringes i verdi. Den ene holdningen gjør tilhørerne rørt, henrykket og beruset, den andre holdningen skaper kritiske tilhørere. (Kritisk holdning utelukker ikke nytelse)". Videre slår Eisler fast at "et arbeiderkor må stå like ansvarlig overfor et proletarisk publikum

som en referent i en politisk forsamling". Dette får konsekvenser for det musikalske arrangementet og innstuderingen av sangene. Jeg skal gjengi noen av Hanns Eislers råd for innstuderingen av lærestykket "Forholdsregelen" i 1932: -13-

1. Først og fremst må en bryte med 'det vakre foredrag' som er så typisk for sangforeninger (...)
2. Man skal tilstrebe en meget stram, rytmisk, presis synge-måte. Sangeren skal legge vinn på å synge uttrykksløst, dvs. ikke føle seg inn i musikken som om det var en kjærlighetssang. Han/hun skal i stedet framføre sine noter refererende, som man leser referatet på et masse møte, altså kaldt, skarpt og stående.
- 3..(...) En framføring som ikke er følelsesfull, men tydelig.
4. Teksten må på ethvert tidspunkt kunne bli forstått av samtlige tilhørere.
5. Grunntempoet (...) er gående, marsjerende, man må framfor alt unngå sakte og slepende tempi (...)
6. Enhver sanger må være fullstendig klar over det politiske innholdet i sangen, og så kritisere det".

Denne tradisjonen var det RØDT KOR ville bygge på!

Vurdering av "RIDDERSLAG"

Utviklinga av arbeidarsang-kulturen har gjort et steg framover med denne plata. Den har klart å velge ut de revolusjonære sangene fra fortida og gitt ut flere nye bra sanger for bruk i kulturrørsla. Artistene på plata er henta i all hovedsak fra den nye kor- og korpsbevegelsen i landet, men også fra mindre grupper. Den gir derfor en pekepinn om nivået i kultur-

kampen blant progressive. Hvilke feil og mangler som finns og hvilke bra sider plata innehar er viktig å diskutere på et politisk grunnlag. Uttalelser som ikke griper inn i ei politisk vurdering hjelper oss svært lite.

En kan først se på motsigelsen og enheten mellom politisk innhold og kunstnerisk kvalitet; "formen".

"Det vi krever er enhet mellom politikk og kunst, enhet mellom form og innhold, enhet mellom det revolusjonære, politiske innholdet og en mest mulig fullkommen kunstnerisk form. Kunstverk uten kunstneriske kvaliteter har ingen kraft, hvor progressive de enn er politisk". Yen-an-talene Mao Tse Tung.

Innholdet i plata mener jeg sjøl er klart revolusjonært. Unntak her er den halv revisjonistiske bokmålsutgaven av "Internajsonalen", for øvrig med sjarmerende barnestemme i en ellers slett allsang-versjon.

Formen ellers er prega av ulik kvalitet, sjøl om den stort understreker det politiske innholdet. Marsj-takta er dominerende, manende til kamp. Instrumenteringa understreker dette. Et av de dårlige eksemplene er "August i 68", der Varden er for dominerende, og kvalitetsmessig ikke helt bra. Formen er her blitt ei seig masse istedenfor en dramatisering av innholdet som mot avslutninga viser veien å gå for folket i landet. Tempoet her er alt for sakte og slepende. Kvaliteten på kora ellers er ulik med for dominerende stemme-grupper eller litt for "pent" eks. Tromsø R.K. En må unngå å bruke "det vakre foredrag". Vi må i fremtida legge mer vekt på kvaliteten og være bevist

et hvert virkemiddel vi bruker for å styrke innholdet.

Når det gjeld sjølve uttrykket og dramatiseringa, syntes jeg "Marsj Partisan" er et bra eksempel. Her hører en det gnistrer av revolusjonær ånd, som stiger helt riktig styrkemessig gjennom sangen.

"El pueblo Unido" syntes jeg har fått en alt for utvanna form. Den stiger ikke opp mot en kraftig storm, som en kan høre når chilenerne sjøl synger sangen.

En annen side ved plata er mangelen på bredden i formen. En kunne på en side tenke seg mer bruk av orkester med militante innslag av f. eks. trompeter, men dette er vel foreløpig drømmetenkning ut i fra kapasiteten til kulturbevegelsen. Men en bør tenke på det i framtida, ref. Eisler's bruk av det.

På den annen side syntes jeg det totalt mangler mer moderne rytmer og effekter på plata. Jeg tror plata vil vært styrka, spesielt når det gjelder å bruke sarkasme. "I sektetariatet" kunne med hell brukes for å påvise denne stilen. Formen på denne sangen og effektbruken er sterkt parodierende. Tenk bare på avslutningsakkorden, som er jazzprega og meget syrlig.

En konklusjon på det siste er at vi må eksperimentere mer med bruk av forskjellige former, effekter, dramatisering osv.

Forutsetninga for dette er ei bevist holdning til hvorfor vi mener det styrker innholdet i sangen.

Spørsmål til diskusjon:

1. a) Hva kan vi lære av historia til de gamle arbeidssangforeningene ? *Utspunkt i forholdene til Ender*
- b) Hvorfor er de politiske ideer og diskusjoner hovedkrafta i kulturkampen ?

2. a) Hvilke sanger i koret mener du arrangementet, framføringa og tolkninga spesielt klargjør og levendegjør politikken i sangen ?

*Reaksjonalen
Fram Fram
Fritt Azania*

- b) Hvilke sanger i kor-repertoiret har tatt i bruk nye metoder for å understreke innholdet ?
(Talekor, dramagruppe, plakater, instrumenter, dikt osv.)

*I sekretariatet
på veg*

3. a) I hvilken grad følger vi plattformen ang. kultur ?
- b) Finns det former som bør utelukkes i forbindelse med korsang ?

Tar opp ny sang:

*Dramagruppa, dir. og stemmeledelse
diskuter den først*

~~URBAN.....~~